

Innkalling

Utvalg: Helgelandrådet
Møtested: Scandic Syv Søstre Hotel Sandnessjøen, Alstahaug kommune
Møtedato: 20. – 21. november 2025 **Tid:** Torsdag kl.12:30 – fredag kl.12:30

Navn	Funksjon	Kommune	Påmeldt	Forfall/ merknad
Elbjørg Larsen	Leder	Herøy		
Peter Talseth	Medlem	Alstahaug		
Anne Britt Breivik	Medlem	Alstahaug		
Rachel Berg	Medlem	Alstahaug		
Frode Næsvold	Medlem	Bindal		
Elin Kristine Vareide Lian	Medlem	Bindal		
Knut Toresen	Medlem	Bindal		
Siv Therese Aglen	Medlem	Brønnøy		
Tore Tveråmo	Medlem	Brønnøy		
Frank G. Nilssen	Medlem	Brønnøy		
John-Erik S. Johansen	Medlem	Dønna		
Nils Olav Jenssen	Medlem	Dønna		
Tor Henning Jørgensen	Medlem	Dønna		
Raymond Fagerli	Medlem	Grane		
Åse Granmo	Medlem	Grane		
Børge Steinmo Johnsen	Medlem	Grane		
Jørn Moe	Medlem	Herøy		
Henrik Skovly	Medlem	Herøy		
Sten Rino Bonsaksen	Medlem	Leirfjord		
Pål Andreas Einmo	Medlem	Leirfjord		
Peter Andre Haaland	Medlem	Leirfjord		
Gunder Strømberg	Medlem	Sømna		
Liv Marit Reitan	Medlem	Sømna		
Cathrine Theting	Medlem	Sømna		
Kine Mosheim-Lysfjord	Medlem	Vefsn		
Eirin Horrigmoe	Medlem	Vefsn		
Erlend Eriksen	Medlem	Vefsn		
Jon Albert Floa	Medlem	Vega		
Andre Møller	Medlem	Vega		
Brit Skjevling	Medlem	Vega		
Björg Iren Fønnebø	Medlem	Vevelstad		
Kari Anne B. Andreassen	Medlem	Vevelstad		
Renate Mathisen	Medlem	Vevelstad		
Line Wirum	Sekretariatet	-		
Stig Sørra	Sekretariatet	-		
Helgelandrådet				
Innledere/gjester				
SAMLET				

Saksliste

Saksnr.	Tittel
31/25	Godkjenning av innkalling, sakliste og protokoll fra møtet 18. – 19. sept.
32/25	Referatsaker
33/25	Prosjektsøknad – Pollenfond i Nordland v/MoN
34/25	Orientering – Nordland fylkeskommune som regional utvikler v/Svein Øien Eggesvik, fylkesråd for næring
35/25	Orientering - Samfunnsnyttien av hurtigbåttilbudet i Nordland v/Jarle Løvland, forsker II, Nordlandsforskning
36/25	Orienteringer om Helgelandsskylde sine prioriterte innspill til Transportplan Nordland: - Tosenveien v/prosjektleder Bjørn Erik Jansen, daglig leder, Brønnøy Næringsforum - HAD-fast og broløsning Brasøy – Tenna v/Nils Olav Jenssen, styreleder, HAD-fast AS og Elbjørg Larsen, ordfører, Herøy kommune - Ferjefri Helgeland og ny broløsning til Hamnøya v/prosjektleder Kalle Tysnes, styreleder, HALD Næringsråd Bjørg Iren Fønnebø, ordfører, Vevelstad kommune - Fv. 17 og Trolldalen v/Frode Næsvold, ordfører, Bindal kommune - Flytting av ferjekai Mosjøen, FV7272 v/(navn kommer)
37/25	Høring om det regionalt flyrutetilbud
38/25	Høring om et best mulig transportsystem langs kysten
39/25	Kommunes beredskapsplikt.
40/25	Eventuelt

Herøy, 13. november 2025

Elbjørg Larsen (sign.)
Leder

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	20. – 21.11.25
Saksbehandler:	Stig Sørø

Saksnr.	Tittel
---------	--------

31/25	Godkjenning av innkalling, sakliste og protokoll fra møtet 18. - 19. september 2025
-------	---

Forslag til vedtak

Innkalling, sakliste og protokoll fra møtet 18. - 19. september 2025 godkjennes.

Vedtak

Vedlegg: Protokoll fra HR-møte 18. - 19. september 2025 godkjennes (se www.hel.no)

Saksfremlegg

Utvalg: Helgelandsrådet
Møtedato: 20. – 21.11.25
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. **Tittel**
32/25 Referatsaker

Forslag til vedtak

Referatsaker tas til orientering

Vedtak

Innkommne brev/korrespondanse

Dato	Saksnr.	Avsender	Innhold
07.11.2025		Nfk	Invitasjon til dialogmøte om Regional plan for arealforvaltning

Utgående brev/korrespondanse

Dato	Saksnr.	Mottaker	Innhold
07.11.2025		KDD	Høring om forslag til endringer i opplæringsloven og opplæringsforskriften

Andre møter – sekretariatet

Dato	Innhold
11.08.2025	Møte - Sentrum næringshage AS - prosjektsøknad
11.08.2025	Møte - HSYKv/adm.dir. – Hvordan legge til rette for god dialog
18.08.2025	Møte - Styringsgruppemøte Best HUR-ever
19.08.2025	Møte - Oppstartsmøte CoCoast/Fra Kyst til Kust. m/MidtSkandia og Polarsirkelrådet
21.08.2025	Møte - Sentrum næringshage AS – dialog mht prosjektsøknad Forskningsrådet
21.08.2025	Møte - Nordland fylkeskommune – Transportplan Nordland
22.08.2025	Møte - Ocean Cluster Nordland – Vindkraft til Havs, innspills- og drøftingsmøte (Teams)
01.09.2025	Møte - Administrativt møte IPR-ene i Nordland. (Samling på Mo i Rana)
01.09.2025	Møte - Felles ansvar/Salten regionråd – info om arbeidet

01.09.2025	Møte - Styringsgruppemøte Best HUR-ever
03.09.2025	Drivkraftkonferanse 2025 - Sandnessjøen
04.09.2025	Møte - Nettverksmøte Sandnessjøen vgs. Høring modulbasert fag og yrkesopplæring
04.09.2025	Møte - Regionalt kompetanseforum Helgeland (Teams)
04.09.2025	Møte - CoCoast/Fra Kyst til Kust - planlegging studiebesøk Helgeland
05.09.2025	Møte - Ordførerkollegiet Helgelandsrådet (Teams)
05.09.2025	Møte - Fjerntogtilbudet på Nordlandsbanen – Nfk, IPR, m.fl
05.09.2025	Møte - Styringsgruppemøte Digital hjemmeoppfølging (Helsefelleskap Helgeland)
08.09.2025	Møte - AU-møte Helgelandsrådet (Teams)
11.09.2025	Møte - VID - søknad til Forskningsrådet, Namdals-, Polarsirkel- og Helgelandsrådet (Teams)
16.09.2025	Møte - Næringslivslunsj Alstahaug Næringsforening
25.09.2025	Møte - AU-møte Helgelandsrådet (Teams)
25.09.2025	Møte - Styremøte MidtSkandia (Teams)
26.09.2025	Møte - Om Trønder- og Nordlandsbanen Nfk, IPR m.fl.(Teams)
29.09.2025	Møte - Transportplan Nordland, oppfølgingsmøte Tosenveien (Teams)
03.10.2025	Møte - Ordførerkollegiet Helgelandsrådet (Teams)
06.10.2025	Møte - AU-møte Helgelandsrådet
07.10.2025	Møte - Styringsgruppemøte Offshore Nordland (Teams)
09.10.2025	Møte - Alstahaug Næringsforening/HALD-Næringsråd
15.10.2025	IPR Norge 2025 konferanse – Drammen
19.10.2025	Fylkestinget - møte med posisjons- og opposisjonsgruppene
20.10.2025	Reiselivskonferansen 2025 – Mo i Rana
20.10.2025	Møte - Styringsgruppemøte Best HUR-ever
21.10.2025	Reiselivskonferansen 2025/Küst til kyst Studiereise/workshop 21. - 23. okt (MidtSkandia)
27.10.2025	Møte - AU-møte Helgelandsrådet
28.10.2025	Møte - Referansegruppemøte Best HUR-ever
30.10.2025	Campus BLÅ konferansen 2025 - Brønnøysund
30.10.2025	Møte - Klyngesamling Havbruksnettverk Helgeland – Brønnøysund
31.10.2025	Møte - Om «Felles ansvar», GDE Helgeland, Vefsn kommune, sekretariatet
03.11.2025	Møte - Utvidet driftsmøte Newton Sandnessjøen
03.11.2025	Møte - AU-møte Helgelandsrådet
05.11.2025	Møte - Vannregionutvalget Nordland (Teams)
05.11.2025	Møte - Styringsgruppemøte Desentralisert sykepleierutdanning (Teams)
06.11.2025	Møte – Regionalt kompetanseforum Helgeland
10.11.2025	Møte – Küst til kyst prosjektet – intervju (MidtSkandia)
10.11.2025	Møte - Samferdselsutvalget Helgelandsrådet (Teams)
12.11.2025	Møte - Høstmøtet MidtSkandia – Lycksele
13.11.2025	Møte - Primärkommunala delegationen i Västerbotten - Lycksele

Saksfremlegg

Utvalg: Helgelandsrådet
Møtedato: 20. – 21.11.25
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr.	Tittel
33/25	Prosjektsøknad – Pollenfond i Nordland v/MoN

Forslag til vedtak

Søknaden om prosjektstøtte på kr. 150 000 fra Helgelandsrådet innvilges. Beløpet belastes Utviklingsfondet.

Vedtak

Vedlegg: Prosjektbeskrivelse Pollenfond i Nordland

Saksutredning

Det henvises til orienteringen av forretningsrådgiver Bent Bakken fra MoN orienterer i møtet i Helgelandsrådet 18. september, hvor planene for utvikling av et tidligfase kapitalfond for oppstartsselskaper i Nordland ble presentert.

Mosjøen og Omegn Næringsselskap KF (MON) søker med dette om kr 150 000 i tilskudd fra Helgelandsrådet, for å kunne gjennomføre et forprosjekt med formål om å se på mulighetene for et hovedprosjekt og etablering et tidligfase kapitalfond.

Forprosjektet planlegges gjennomført i 2026. Største delen av egeninnsatsen dekkes av prosjektledelse levert fra MON, som også er prosjekteier og økonomiansvarlig. For øvrig deltar resten av prosjektgruppa i Startopp Nordland med en andel timer. Fra det pågående prosjekt i Startopp Nordland er det allerede omdisponert tilsvarende kr 50 000.

Prosjektet er forankret hos samtlige samarbeidspartnere i Startopp Nordland og Vekstpartner vil dele sine erfaringer fra etablering av lignende strukturer andre steder i landet.

Økonomiplanen/budsjett som er gjengitt under og det vises også til vedlagte prosjektbeskrivelse.

Kostnadsplan	NOK
Egeninnsats	150 000
Konsulentbistand	150 000
Reisekostnader	50 000
Sum kostnad	350 000

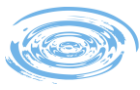
Finansieringsplan	NOK
Egeninnsats	150 000
Tilskudd fra Helgelandsrådet	150 000
Omdisponering SON	50 000
Sum finans	350 000

Konklusjon

Helgeland har som Nord-Norge generelt utfordringer med å finne tidligfase risiko-investeringskapital. Det å se på hvordan lokale og regionale miljøer i fellesskap kan bistå inn i dette arbeidet er viktig.

Prosjektet står i relasjon til flere aktører som Helgelandsrådet har samarbeid med, som næringshage, inkubator, næringsklynger/-nettverk, og ikke minst helgelandskommunene.

Sekretariatet anbefaler at søknaden på kr. 150 000 innvilges. Beløpet belastes Utviklingsfondet.

Saksfremlegg

Utvalg: Helgelandssrådet
Møtedato: 20. – 21.11.25
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr.	Tittel
34/25	Orientering – Nordland fylkeskommune som regional utvikler v/Svein Øien Eggesvik, fylkesråd for næring

Forslag til vedtak

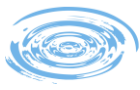
Informasjonen tas til orientering

Vedtak

Vedlegg:

Saksutredning

Fylkesråd for næring, Svein Øien Eggesvik orientere om fylkeskommunens rolle som regional utvikler med fokus på å næringsutvikling og næringslivets transportbehov

Saksfremlegg

Utvalg: Helgelandsrådet
Møtedato: 20. – 21.11.25
Saksbehandler: Stig Sørre

Saksnr.	Tittel
---------	--------

35/25	Orientering - Samfunnsnyttene av hurtigbåttilbudet i Nordland v/Jarle Løvland, forsker II, Nordlandsforskning
-------	---

Forslag til vedtak

Informasjonen tas til orientering

Vedtak

Vedlegg: Rapport Samfunnsnyttene av hurtigbåttilbudet, Nordlandsforskning

Saksutredning

Forsker II Jarle Løvland fra Nordlandsforskning orienterer om arbeidet med rapporten Samfunnsnyttene av hurtigbåttilbudet i Nordland (NF17 2025). Rapporten er gjennomgang av prosess og vedtak om reduksjoner i rutetilbudet for NEX1 og 2 vedtatt i Nordland fylkesting i 2024 og 2025

Konklusjon

Informasjonen tas til orientering

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	20. – 21.11.25
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	Tittel
---------	--------

36/25	Orienteringer om Helgelandsrådet sine prioriterte innspill til Transportplan Nordland
-------	---

Forslag til vedtak

Informasjonen tas til orientering.

Vedtak

Vedlegg: Transportplan Nordland – Innspill fra Helgelandsrådet – 29.06.25
 Innspill til Transportplan Nordland – Prioritetsliste fra Helgelandsrådet

Saksutredning

Orienteringer om Helgelandsrådet sine samferdselsprosjekter:

- Tosenveien v/Prosjektleder Bjørn Erik Jansen, daglig leder, Brønnøy Næringsforum
- HAD-fast og broløsning Brasøy – Tenna v/Nils Olav Jenssen, styreleder, HAD-fast AS og Elbjørg Larsen, ordfører, Herøy kommune
- Ferjefri Helgeland og ny broløsning til Hamnøya v/prosjektleder Kalle Tysnes, styreleder, HALD Næringsråd og Bjørg Iren Fønnebø, ordfører, Vevelstad kommune
- Fv. 17 og Trolldalen v/Frode Næsvold, ordfører, Bindal kommune
- Flytting av ferjekai Mosjøen, FV7272 v/(navn kommer)

Konklusjon

Informasjonen tas til orientering.

Helgelandsrådet

Nordland fylkeskommune
Prinsens gate 100
8048 Bodø

Transportplan Helgeland – innspill fra i Helgelandsrådet

Helgelandsrådet gir med dette våre innspill og prioriteringer til Transportplan Nordland på vegne av kommunene i vårt område. Vi har lagt vekt på å styrke regionens rolle, både med tanke på Nordland og Helgeland som regioner. Tiltakene skal bidra til å sikre kritisk infrastruktur og ikke minst vil vi gjennom prioriteringene bidra til å utvikle attraktive lokalsamfunn og et framtidsrettet næringsliv.

Prioritert liste inneholder 7 prosjekter. Tidshorisonten er ulik for prosjektene, men vi har likevel valgt en prioritert rekkefølge. De fleste prosjektene på prioriteringslista er i kategorien større strekningsvise utbyggingsprosjekter.

Det er mye fylkesveg i vår del av fylket og veier og samfunn bindes sammen av et omfattende nettverk av ferjer og hurtigbåter. Godt vedlikehold, utbedringer av flaskehalser (mindre utbedringsprosjekter) og bedre ferjetilbud er etter vår oppfatning de prioriteringene som gir best og raskest effekt for næringslivets transporter og utvikling for lokalsamfunn.

Prioritering av veivedlikehold og dekkelegging

Vedlikeholdsbehovet på fylkesveiene er stort, og dekkelegging må prioriteres høyere. Fv17 gjennom Sømna er et eksempel på en strekning hvor nytt dekke er sårt tiltrengt, samtidig som grunnarbeid/drenering også er nødvendig på deler av strekningen for å oppnå tilfredsstillende standard på en strekning med mye tungtransport.

Mange av fylkesveiene i vår del av Helgeland preges nettopp av dårlig grunnarbeid og manglende drenering. Fv7334 gjennom Fiplingdalen (Villmarksveien) i Grane er en strekning hvor vannets herjinger ofte gir dårlig framkommelighet.

Mindre utbedringstiltak

Kommunene våre har mange mindre utbedringstiltak på sine prioriteringslister. Det er et uttrykk for at mindre utbedringer, som ikke nødvendigvis utløser de største kostnadene, har stor betydning for lokalsamfunn og næringsliv. Brønnøy kommunes tiltak om utbedring av Skarsåsen på fv17 er et eksempel på en punktutbedring som både bidrar til bedre trafiksikkerhet og framkommelighet for næringstransport. Strekningen Lian - Kveinsjøen i Bindal er et eksempel på en rasfarlig strekning med daglig skolebartransport, hvor det er nødvendig å finne rom for sikringstiltak.

Utbedring av ferjeleier og miljøtiltak

På en del ferjekaier er det utfordringer med oppstillingsplasser på ferjeleiene, relatert til trafiksikkerhet og kapasitet. I noen tilfeller kan økt ferjefrekvens løse kapasitetsutfordringene, mens det andre steder er nødvendig å utvide oppstillingsplassen. Flere steder er det uansett nødvendig med fysiske tiltak for sikker ferdsel for myke trafikanter.

Ombygging og endring av vinkel på selve ferjekaien på Mindland i Alstahaug vil bidra til økt fleksibilitet i betjeningen av den store landbruksøya. Helgelandrådet registrerer ellers at 6 av ferjene i vårt område er prioritert for elektrisk drift i første seksårsperiode av gjeldende RTP. Ingen av disse har så langt fått ladeinfrastruktur, og anbudsutlysningene peker i retning av at ingen av de 6 sambandene vil være elektrifisert i perioden 2022-27.

Gang og sykkelvei

Kommunene våre har løftet fram mange gang- og sykkelveiprosjekter i sine prioriteringer. Det er lite attraktivt å gå og sykle når det oppleves som utrygt. Smale veier og mye biltrafikk forsterker faktisk og opplevd utrygghet. Vefsn kommune har for eksempel prioritert et gang- og sykkelveiprojekt på FV779 mellom Fredlundskogen og Kjerstad flyplass, og påpeker betydelig trafikksikkerhetseffekt på en strekning der mange sykler og enda flere ønsker å sykle.

Helgelandrådet tillater seg også å utfordre fylkeskommunen på å finne billige løsninger som gir Helgeland og Nordland flere kilometer gang- og sykkelvei innenfor begrensede budsjetter.

Bedre ferjetilbud og sømløse ferjereiser

Mange av ferjerutene på Helgeland har alt for dårlig kapasitet og frekvens. Ferjestrekningene i Alstenbassenget, med perioder med 2-3 timer opphold mellom avgangene, er en av flere strekninger på Helgeland hvor det er viktig å få til kapasitets- og frekvensøkning.

Kommunene i Helgelandrådet er opptatt av at kollektivtilbudet henger godt sammen.

Sømløse reiser med gode korrespondanser er viktig for effektive næringstransporter og reisemuligheter for innbyggere og næringsliv. Ferjerutene må legges til rette for sammenhengende reiser, og her er FV17 spesielt viktig.

Togbusstilbudene Grong - Brønnøysund (og på sikt Trofors – Brønnøysund) og Mosjøen - Sandnessjøen er viktige tilbud som skaper sammenhengende reisemuligheter. Det er viktig at disse rutene har gode korrespondanser både med tog og med annen kollektivtransport i den andre enden. Et godt togbusstilbud gir oss troverdighet når vi skal arbeide overfor staten og togselskapene for et bedre togtilbud.

Kollektivtilbudet har spesielt stor betydning for livskvaliteten for ungdom og eldre. Helgelandrådet ønsker at flere kommuner i vårt område får fleksible kollektivtilbud som HentMeg og distriktsmobilen.

Autonome ferjer og elektrisk drift med tilhørende lavere driftskostnader gir grunnlag for en enda mer positiv utvikling på kysten. En ekstra tur vil koste mindre i årene som kommer, og det vil gi utviklingsmuligheter for næringslivet, det gjør det mer attraktivt å bo i øysamfunnene og det styrker infrastrukturen og samfunnssikkerheten.

Ferjeavløsningsordningen

Det er av stor betydning for Helgeland at ferjeavløsningsordningen opprettholdes, hvor staten viderefører en tildeling til fylket gjennom ferjenøkklene i kommuneøkonomisystemet i inntil 45 år, når

vei erstatter ferjedrift. Flere av Helgelandrådet sine prioriterte prosjekter er i større eller mindre grad avhengige av denne finansieringsløsningen. Vi må derfor arbeide sammen overfor nasjonale myndigheter for å beholde ordningen. I tillegg mener Helgelandrådet at vi i Nordland må bruke mulighetene denne ordningen gir mer aktivt i den nye Transportplan Nordland.

Det er viktig at prosjekter i vår region som har fått plass i budsjett, økonomiplan og handlingsplan til RTP startes og/eller videreføres som planlagt.

Dersom bompenger kan bidra til raskere realisering og bedre løsninger, er Helgelandrådet og kommunene positive til bruk av bompenger. Eksempelvis har Brønnøy kommune signalisert vilje til å ta i bruk bompenger for å løse de betydelige utfordringene på Tosenveien. Bindal har tilsvarende signalisert vilje til bruk av bompenger i Trolldalen.

Herøy/Sandnessjøen, 29. juni 2025

Elbjørg Larsen (sign.)

Leder

Stig Sørre (sign.)

Sekretariatsleder

Vedlegg:

Svarskjema eksterne innspill Helgelandrådet-
Svarskjema eksterne innspill Alstahaug kommune
Svarskjema eksterne innspill Bindal kommune
Svarskjema eksterne innspill Brønnøy kommune
Svarskjema eksterne innspill Dønna kommune
Svarskjema eksterne innspill Grane kommune
Svarskjema eksterne innspill Herøy kommune
Svarskjema eksterne innspill Leirfjord kommune
Svarskjema eksterne innspill Sømna kommune
Svarskjema eksterne innspill Vefsn kommune
Svarskjema eksterne innspill Vega kommune
Svarskjema eksterne innspill Vevelstad kommune

Saksfremlegg

Utvalg: Helgelandsrådet
Møtedato: 20. – 21.11.25
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr.	Tittel
37/25	Høring – Utredning om det regionale flyrutetilbud

Forslag til vedtak

Helgelandsrådet tilslutter seg innstillingen fra Fylkesrådet til Fylkestinget i sak 148/2025.

Sekretariatet kontakter fylkeskommunen for få en tilbakemelding på hvordan fylkeskommunen arbeider videre med FOT-rutetilbudet i Nordland/Helgeland og hvordan dette arbeidet best kan organiseres der både fylkeskommunen, kommunene og lokalt og regionalt næringsliv/samfunnsliv blir hørt.

Vedtak

Vedlegg: Høringsbrev til fylkeskommunene – Utredning om det regionale flyrutetilbudet
Fylkestingssak 148/2025 Høring – Utredning om det regionale flyrutetilbudet

Saksutredning

Det vises til vedlagt [høringsbrev og til rapporten](#); Kostnader og mulige tiltak for et mer effektivt regionalt flytilbud.

Det er Nordland fylkeskommune som er høringsinstans til denne høringen og fylkestinget er fremlagt en sak ([Fylkestingssak 148/2025](#)) i det kommende fylkestinget 1. – 4. desember i Mo i Rana.

Fylkesrådets innstilling til Fylkestinget i sak 148/2025 er;

Nordland fylkesting viser til høringen om FOT-rutene og rapporten fra Oslo Economics «Kostnader og mulige tiltak for et mer effektivt regionalt flytilbud», og har følgende innspill:

1. *Rapporten begrenses til statlige virkemidler innenfor en fast budsjetttramme på 2,4 mrd. kr årlig. Den tar ikke opp de grunnleggende utfordringene i dagens rutetilbud 10 eller behovet for lokale tilpasninger. Rapporten fremstår som vag, med svakt kunnskapsgrunnlag og flere åpne spørsmål, noe som svekker dens verdi som beslutningsgrunnlag.*

2. *Rapporten viser til en forventet kostnadsvekst på 4–8 prosent årlig, samtidig som innsparingspotensialet er begrenset – gitt dagens FOT-tilbud og en aldrende flyflåte. Med en allerede utilstrekkelig budsjettramme på 2,4 mrd. kr, som foreslås videreført, gir dette grunn til alvorlig bekymring for rutetilbudets framtid.*
3. *Et godt fungerende FOT-rutetilbud er avgjørende for mobilitet, bosetting og verdiskaping i distriktene, og bidrar til livskraftige lokalsamfunn. Tilbudet er særlig viktig for daglige reiser knyttet til fritid, pasienttransport, pendling, utdanning og næringsliv, og utgjør ofte det eneste tilgjengelige transportalternativet over lengre avstander. For å sikre likeverdige levekår i hele landet, må staten ta et tydeligere ansvar for et rettferdig og tilstrekkelig kollektivtilbud – uavhengig av geografi og befolkningstetthet.*
4. *Beboerrabatt kan være et tiltak som gjør FOT-rutetilbudet mer treffsikkert. Det er imidlertid viktig at løsningen ikke blir for tung å administrere. Nordland Fylkesting anbefaler derfor at beboerrabatt innrettes slik at reisende som er folkeregistrert i eller nært et fylke hvor en FOT-ruteflyplass de enten reiser fra eller til, befinner seg, oppnår beboerrabatt, og at dette verifiseres gjennom innlogging på egnet måte. Økte maksimaltakster svekker transporttilbudet for distriktsbefolkningen og kan forsterke sosial og geografisk ulikhet.*
5. *Som svar på Samferdselsdepartementets spørsmål i høringsbrevet viser Nordland fylkesting til delen Faglig drøfting og alternative løsninger i saksfremlegget. Her vurderes utfordringer, behov og mulige tiltak knyttet til beboerrabatt/beboerbevis nærmere.*
6. *Dagens lufthavnstruktur og FOT-rutenett må videreføres i sin nåværende form. Dette er avgjørende for å sikre nasjonal balanse, støtte regional utvikling, ivareta beredskap og likeverdig tilgang til transporttjenester i hele landet. Samtidig må lufthavnene tilpasses nye flytyper og teknologiske krav, slik at infrastrukturen er rustet for fremtidens bærekraftige luftfart. For FOT-rutenettet må selvfølgelig lokale tilpasninger vurderes, der det er signalisert ønske eller forutsetninger om at FOTrutetilbudet kan avvikles for å styrke kommersielle rutetilbud.*
7. *Flyflåten på kortbanenettet nærmer seg slutten av sin tekniske levetid og må snart erstattes. For å sikre en sømløs overgang til nye, miljøvennlige fly uten avbrudd i rutetilbudet, må staten umiddelbart igangsette arbeidet med flåtefornyelse.*
8. *Utformingen av de kommende FOT-kontraktene må aktivt stimulere til en raskest mulig overgang til null- og lavutslippsteknologi. Dette krever tydelige insentiver og en anskaffelsesmodell som fremmer innovasjon og bærekraft.*
9. *For å styrke konkurranse, kvalitet og effektivitet i FOT-anbud bør ruteoppsett og rutetider fastsettes før utlysning, slik det gjøres i fylkeskommunale kollektivanbud. Enkeltruter bør samles i hensiktsmessige pakker, særlig ved lufthavner med rullebaner over 1200 meter. Kontraktsperioden bør forlenges utover dagens fem år. Det bør også utvikles en modell som sikrer setekapasitet til samfunnskritiske reiser, som for eksempel pasienttransport.*

10. *For å sikre et solid og kunnskapsbasert beslutningsgrunnlag, må Samferdselsdepartementet utvikle trafikkmodeller og statistiske analyser som gir åpen og etterprøvbar tilgang til data om nåværende og framtidige reisebehov, kapasitetsutnyttelse og passasjersammensetning etter opprinnelse.*
11. *FOT- rutene inngår som del av Nordlands kollektivsystem sammen med tjenester som Nordland fylkeskommune drifter, som hurtigbåt og ferger. Nordland fylkesting mener det er viktig å se kollektivsystemet under ett for å sikre god mobilitet og god samfunnsøkonomisk nytte. Her har staten et særlig ansvar med å sikre gode økonomiske rammer og koordinering mellom forvaltningsnivåene.*

I vedlagte saksfremlegget nevnes det at «saken er drøftet i arbeidsgruppen for FOT-ruter» etablert i 2024 der Salten Regionråd og Polarsirkelrådet er deltakere, sammen med ordførerne i Hadsel og Vestvågøy. Arbeidsgruppen ledes av fylkesråd for Samferdsel.

Sekretariatet har ikke vært kjent med at denne arbeidsgruppen har vært «operativ» utover at det er blitt avholdt et konstituerende møte høsten 2024. Referater fra eventuelle andre møter er etterspurt, men ikke fremlagt.

Konklusjon

Helgelandssrådet tilslutter seg innstillingen fra Fylkesrådet til Fylkestinget i sak 148/2025.

Sekretariatet kontakter fylkeskommunen for få en tilbakemelding på hvordan fylkeskommunen arbeider videre med FOT-rutetilbudet i Nordland/Helgeland og hvordan dette arbeidet best kan organiseres der både fylkeskommunen, kommunene og lokalt og regionalt næringsliv/samfunnsliv blir hørt.

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandssrådet
Møtedato:	20. – 21.11.25
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	Tittel
38/25	Høring om et best mulig transportsystem langs kysten

Forslag til vedtak

Arbeidsutvalget, i samarbeid med Utvalg for Samferdsel og infrastruktur, gis fullmakt til å gå i dialog med fylkeskommunen om å utarbeide et felles innspill til høringen.

Sekretariatet bistår i arbeidet og i dialogen med Nordland fylkeskommune, Helgeland Havn IKS, Brønnøy Havn KF, Brønnøy næringsforum og HALD Næringsråd (Alstahaug næringsforening)

Vedtak

Vedlegg:

Saksutredning

Det vises til vedlagt [høringsbrev og til rapporten](#); Fremtidens kystrute – Transport- og miljøfaglig utredning.

Høringen er sendt «alle relevante aktører» som for vår del utgjør Nordland fylkeskommune, Helgelandssrådet, Helgeland Havn IKS, Brønnøy Havn KF, Brønnøy næringsforum og HALD Næringsråd (Alstahaug næringsforening). Høringsfristen er 13. januar 2026

Denne høringen blir ikke lagt frem i det kommende møtet i Fylkestinget 1. – 4. desember, men vil slik sekretariatet forstår det bli behandlet i Fylkesrådet grunnet høringsfristen.

Sekretariatet er kjent med at det er startet opp et høringsarbeid i regi av Brønnøy Havn KF, i samarbeid med Brønnøy næringsforum og Visit Helgeland. I Alstahaug kommune samler næringsjefen Helgeland Havn IKS og HALD Næringsråd til møte i uke 47.

Sekretariatets vurdering er at det bør arbeides frem et felles høringssvar fra fylkeskommunen og fra de interkommunale politiske rådene i Nordland. Saken har vært omtalt i riksmidia og Hurtigruten og Havila (Kystruten) er samstemte om sin tilnærming til høringen.

Rapportens hovedpunkter er kort oppsummert (M365 Copilot):

1. Dagens ordning:
Staten kjøper kyststrutetjenester (Bergen–Kirkenes) fra Hurtigruten AS og Havila Kyststruten AS. Kostnad: ca. 1,2 mrd. kr/år. Kapasitetskrav: 300 passasjerplasser, 120 køyeplasser og 150 palleplasser (inkl. kjøøl/frys).
2. Transportbehov:
 - a. 160 000 distansereiser i 2024, hvorav 75 % nord for Bodø.
 - b. Lokale reiser (1–2 stopp) utgjør 30 %, særlig Bodø–Tromsø.
 - c. Kyststruten er eneste kollektivtilbud på enkelte strekninger i Finnmark.
3. Godstransport:
 - a. Viktig for fiskeri og havbruk. 2024: 16 252 tonn gods, men kapasitet og liggetid er utfordringer.
 - b. Alternativer: lastebil, nærsjøfart, jernbane – men begrenset nord for Hammerfest.
4. Miljø:
 - a. Utslipp ca. 180 000 tonn CO₂-ekv./år (0,4 % av nasjonale utslipp).
 - b. Havila oppfyller krav med LNG + batteri; Hurtigruten sliter med MGO, planlegger biodrivstoff.
 - c. Strengere krav mulig, men krever nybygg og infrastruktur.
5. Fremtidige alternativer:
 - a. Mindre rutejusteringer (dagtid, signalanløp).
 - b. Styrket tilbud (biltransport, økt liggetid, mer gods).
 - c. Halvering av anløp (annenhver dag).
 - d. Kun Bodø–Kirkenes.
 - e. Enerett uten vederlag.
 - f. Ingen statlig kjøp (markedstilbud).

Alternativ **b.** gir best nytte, men økte kostnader. Alternativ **f.** gir størst negativ effekt for lokalsamfunn.
6. Kompenserende tiltak ved bortfall: Hurtigbåt, buss, drosje og fraktskip – billigere enn dagens ordning, men mindre robust.
7. Miljøtiltak:
 - a. Hurtigruten: hybridisering (-20–25 % drivstoff), biodrivstoff, metanol.
 - b. Havila: vurderer biogass og hydrogen (ombygging 100–120 mill. kr/skip).

- c. EU/IMO-krav: CO₂-avgift, biodrivstoffkrav, nullutslippskrav i fjorder, FuelEU Maritime, EU ETS.

Argumenter for å oppholde dagens anløpssteder kan oppsummeres til (*M365 Copilot*):

1. Transportbehov og samfunnsnyttene
 - a. Lokale distansereiser: 80 % av korte reiser (1–2 stopp) skjer nord for Bodø. Mange av disse havnene har få eller ingen alternative kollektivtilbud
 - b. Beredskap: Kystruten er kritisk når veier stenges pga. uvær, ras eller ulykker. Flere havner har ingen realistiske alternativer.
 - c. Tilgjengelighet: Sørger for mobilitet i små kystsamfunn med spredt bosetting og begrenset infrastruktur
2. Næringsliv og verdiskaping
 - a. Fiskeri og havbruk: Kystruten frakter kjølt- og frysevarer fra små havner til foredlingsanlegg. Reduksjon i anløp kan gi økte kostnader og svekket konkurranseevne.
 - b. Ringvirkninger: Kystruten skaper aktivitet i havner, turisme og lokal handel. Estimert samfunnsbidrag: ca. 3,2 mrd. kr i 2025.
3. Miljø og transportpolitikk
 - a. Godsoverføring fra vei til sjø: Opprettholdelse av anløp støtter nasjonale mål om å redusere tungtransport på vei.
 - b. Klimaperspektiv: Selv om kystruten har utslipp, er alternativet (lastebiltransport) mer klimabelastende og gir økt slitasje på veier.
 - c. Hurtigruten og Havila Kystruten deler førsteplassen i den tyske miljøorganisasjonen NABUs årlige (2025) rangering av de mest bærekraftige cruiserederiene (egen merknad).
4. Sosial og regional likhet
 - a. Distriktpolitikk: Reduksjon i anløp rammer små lokalsamfunn hardest og kan føre til fraflytting.
 - b. Likeverdige tjenester: Staten har definert kystruten som en tjeneste av allmenn økonomisk betydning (SGEI) – dette forplikter til å sikre tilfredsstillende standard.
5. Robusthet og fleksibilitet
 - a. Kombinert tilbud: Kystruten tilbyr både passasjer- og godstransport, noe som gir stordriftsfordeler og fleksibilitet.
 - b. Alternativer er sårbare: Hurtigbåt og buss er mer værutsatt og har lavere kapasitet.

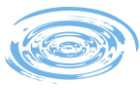
- c. Staten og fylkeskommunene kan i større grad samhandle mht kystrutene, ferje- og hurtigbåtruter og transport på vei med buss og godsbiler (egen merknad).

Konklusjon

Transportbehovet langs nordlandskysten forventes å øke i fremtiden, og nevner her kort den forventede veksten innenfor havbruk og reiseliv. Det å ha en helhetlig tilnærming til det samlede transportbehovet er derfor viktig.

Problemstillingene kan ikke isoleres til kun å gjelde statens kjøp av sjøtransporttjenester mellom Bergen og Kirkenes, men man må her se på kystens transportsystemer i sin helhet og sammenheng, og avhengigheten, mellom statens, fylkeskommunens og kystkommunens behov.

Sekretariatet anbefaler at Helgelandssrådet går i dialog med Nordland fylkeskommune og de øvrige interkommunale politiske rådene i Nordland for å legge til rette for et felles høringsinnspill.

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsskylaradet
Møtedato:	20. – 21.11.25
Saksbehandlar:	Stig Sørre

Saksnr.	Tittel
39/25	Kommunenenes beredskapsplikt

Saken fremmes uten innstilling

Forslag til vedtak

Vedtak

Vedlegg:

Saksutredning

Det vises til møte i Helgelandsskylaradet 19. september 2025

Kommunal beredskapsplikt og etablering av beredskapsråd – hva gjør vi på Helgeland?

Orientering av Tor-Henning Jørgensen, kommunedirektør, Dønna kommune og Peter Andre Haaland, kommunedirektør, Leirfjord kommune.

Konklusjon

Saken fremmes uten innstilling.

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandssrådet
Møtedato:	20. – 21.11.25
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	Tittel
40/25	Eventuelt

Forslag til vedtak

- Orienteringer om **Felles Ansvar**, v/Tanja Kristin Lorvik, politistasjonssjef Ytre Helgeland Politistasjonsdistrikt, Roger Stangnes, politistasjonssjef Sør-Helgeland Politistasjonsdistrikt og Una Sjørbotten, Seksjonsleder plan og ressursutvikling, Nordland fylkeskommune
- Campus BLÅ – som kurssenter, videregående skole og fagskole. Orientering v/Alexander Halsen, digitaliseringsleder/CDO, Campus BLÅ

Vedtak
